

В даний час, все більшого значення набуває обміркована інвестиційна діяльність. Вона потребує від інвесторів пристосування до умов мінливого як зовнішнього, так і внутрішнього середовища. На жаль, інвестиційний клімат в Україні не можна вважати сприятливим, тому що має низку недоліків, зокрема:

- коливання курсу національної грошової одиниці України;
- інфляційні процеси;
- політична нестабільність;
- постійні зміни нормативно-правової бази;
- військовий конфлікт на сході України;
- низький рівень валютного регулювання та забезпечення привабливості об'єктів інвестування.

В наш час через велику інфляцію, не ефективно нагромаджувати великі обсяги фінансових ресурсів і реалізовувати довгострокові проекти. Зниження інфляції надасть можливість стабілізувати фінансовий стан підприємств, стимулювати оновлення асортименту та збільшення виробництва продукції

Також на загальний стан інвестиційної політики впливає податкове законодавство, бо в Україні воно має низку недоліків. Тому, необхідно зменшити податковий тиск на виробництво. Цього можна досягти, наприклад, диференціюванням податкових ставок залежно від пріоритетності сфер виробництва і застосувати податкові пільги при оподаткуванні прибутку, що на перспективу вивільнить кошти, які можуть вкладатись в інвестиції.

В даний час Україна майже не цікавить закордонних інвесторів, тому що виникає потенційна можливість невиконання боргових зобов'язань. Закордонні інвестори не бажають вкладати кошти, тому що вважають за непотрібне ризикувати своїми коштами і марно витрачати час. Проте наша країна потребує коштів для будівництва нових підприємств чи оновлення, реконструкції і модернізації старих. Щоб покращити інвестиційний клімат в Україні потрібно забезпечити лояльні умови функціонування підприємств та надати пільги іноземним інвесторам.

На нашу думку, основними напрямками підвищення інвестиційної привабливості України для закордонних інвесторів є:

- забезпечення гарантій інвесторам;
- удосконалення інвестиційного законодавства та забезпечення його стабільності;
- мотивування інвесторів до довгострокових вкладень;
- пріоритетне залучення коштів у ті галузі, що більш всього потребують інвестицій
- створення дієвих механізмів, що управлятимуть інвестиційною діяльністю;
- зниження тиску на інвесторів.

Підсумовуючи все вище сказане, можна зробити висновок, що Україна має потенційну можливість розраховувати на іноземні інвестиції. Але потрібно дещо постаратись, щоб створити сприятливі умови для інвесторів. Приплив іноземного капіталу в Україну дуже добре вплине на економіку країни, а разом з тим покращиться загальне благополуччя населення.

Список використаних джерел

1. Основи економічної теорії [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://library.if.ua/book/61/4395.html>
2. Інвестиційна діяльність підприємства за даними фінансової звітності [Електронний ресурс].– Режим доступу: http://5ka.at.ua/load/menedzhment/investicijna_dijalnist_pidpriemstva_za_danimi_finansovoi_zvitnosti_referat/38-1-0-3025

Гнедіна К.В., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

«ЗЕЛЕНІ» ОБЛІГАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Ключові слова: альтернативна енергетика, відновлювані джерела енергії, фінансові інструменти, «зелені» облигації.

Розвиток альтернативної енергетики є прерогативою сучасної енергетичної політики багатьох країн світу. В умовах зростання екологічного навантаження через високі рівні енергоспоживання велика увага приділяється освоєнню та використанню відновлюваних джерел енергії. Світова частка відновлюваної енергії у загальному кінцевому обсязі енергоспоживання збільшується [1]. Проекти відновлюваної енергетики потребують значних капітальних вкладень. Одним із дієвих фінансових інструментів залучення капіталу для фінансування проектів відновлюваної енергетики, який стає все більш поширеним у країнах Європи та у світі в цілому, є «зелені» облигації, які передбачають вкладення коштів інвесторів у еколого-орієнтовані проекти.

Дослідженню «зелених» облігацій як фінансового інструменту присвячені наукові праці таких зарубіжних та вітчизняних вчених, як: Дж. Метьюс, С. Кідней, К. Камінкер, Ф. Стeward, Р. Морел, М. Карлін, А.Ю. Білявська, Ю.М. Барський, В.Г. Поліщук, О.В. Музиченко, О.В. Олійник, І.В. Сідельнікова та інших. Водночас такі питання, як перспективи формування механізму випуску «зелених» облігацій в Україні та їх роль у фінансуванні розвитку альтернативної енергетики залишаються малодослідженими та потребують уваги.

Метою даної роботи є дослідження тенденцій розвитку ринку «зелених» облігацій та визначення їх ролі у фінансовому забезпеченні розвитку альтернативної енергетики.

Відповідно до «Принципів зелених облігацій 2017» «зелені облігації являють собою будь-які боргові інструменти, надходження від розміщення яких спрямовуються виключно на фінансування або рефінансування (повне або часткове) нових та/або існуючих зелених проектів...» та «які відповідають чотирьом ключовим елементам Принципів зелених облігацій...» [2, с.2-3], до яких належать: використання коштів, процес оцінювання та відбору проектів, управління коштами, звітність [2, с.3-4]. Кошти від розміщення «зелених» облігацій спрямовуються на проекти, реалізація яких матиме позитивний екологічний ефект та сприятиме подоланню глобальних екологічних проблем, таких як: забруднення довкілля, зміна клімату, виснаження природних ресурсів та інших.

За рахунок ринку «зелених» облігацій фінансуються такі проекти у сфері енергетики: відновлювані джерела енергії (включаючи виробництво, передачу, обладнання та виробу), ефективність використання електроенергії (наприклад, енергоефективність в нових і відремонтованих будинках, зберігання електроенергії, центральне тепlopостачання, інтелектуальні мережі, обладнання та виробу) та інші [2, 3]. Розрізняють 4 види «зелених» облігацій: стандартні облігації, кошти від яких спрямовуються на зелені цілі; зелені облігації, прив'язані до доходів; зелені облігації проектного фінансування; зелені сек'юритизаційні облігації [2, 3].

Перші «зелені» облігації були випущені у 2008 році Світовим банком. На сьогодні Світовий банк та Міжнародна фінансова корпорація (IFC) належать до одних з найбільших емітентів «зелених» облігацій. Станом на вересень 2017 р. Світовим банком було здійснено 135 емісій «зелених» облігацій у 18 валютах на загальну суму еквівалентом вище, ніж 10,2 млрд дол. США, а IFC забезпечила 77 емісій у 12 валютах на суму 5,8 млрд дол. США [4].

«Зелені» облігації користуються високим попитом, мають високу інвестиційну привабливість та дозволяють інституційним інвесторам проводити політику екологічно відповідального інвестування [5]. Ключовими інвесторами, які купують «зелені» облігації, є інституційні інвестори, такі як: пенсійні, страхові, інвестиційні фонди.

Відповідно до даних міжнародної організації Climate Bonds Initiative, представлених у звіті «Green Bond Highlights 2017» [6], світова емісія «зелених» облігацій у 2017 році склала 155,5 млрд дол. США, що на 78% більше, ніж у попередньому році [6, с.1]. «Зелені» облігації були випущені 37 країнами, з яких 10 країн – нові емітенти, серед них: Нігерія, Фіджі, Малайзія, Аргентина, ОАЕ, Литва та Швейцарія. До країн-лідерів, що забезпечили 56% випуску 2017 року належать США, Китай та Франція [6, с.1]. Крім того, значні обсяги «зелених» облігацій були випущені у таких європейських країнах, як Німеччина, Іспанія, Швеція, Нідерланди. У відновлювану енергетику була інвестована найбільша частка надходжень від випуску «зелених» облігацій (33% або 51 млрд дол. США [6, с.4]). Значні обсяги коштів інвестуються у низьковуглецеве будівництво та енергоефективність (29%), чистий транспорт (15%) та стале управління водними ресурсами (13%). Значно менші обсяги фінансувань спрямовуються у стале управління відходами, стале землекористування та лісове господарство, адаптацію до кліматичних змін (сукупна частка – 10%, 15 млрд дол. США [6,с.4].).

«Зелені» облігації випускаються урядами, наднаціональними організаціями, державними установами, банками, корпораціями, трастовими фондами. До емітентів, які випускають найбільші обсяги маркованих «зелених» облігацій належать: Європейський інвестиційний банк (European Investment Bank), банк розвитку KfW, Світовий банк (World Bank) [7, с.17].

Основними тенденціями розвитку ринку «зелених» облігацій у 2017 році є: розширення ринку маркованих облігацій, зростання обсягу випуску державних облігацій, розвиток політики підтримки «зеленого» фінансування та гармонізація ринку. Реалізовано низку ініціатив щодо уніфікації стандартів у сфері «зеленого» фінансування. Так, Експертна Група високого рівня з питань сталого фінансування (High-Level Expert Group on Sustainable Finance) здійснила роботу над розробкою чітких рекомендацій щодо сприяння розвитку «зеленого» фінансування та введенню загальних Європейських стандартів «зелених» облігацій [6].

«Зелене» фінансування сприяє залученню нових інвесторів та розвитку ринку капіталу у країнах, що розвиваються. У 2017 р. Міжнародна фінансова корпорація, яка є членом Групи Світового банку та Amundi, провідна компанія з управління активами в Європі, домовились про створення найбільшого фонду «зелених» облігацій (Green Cornerstone Bond Fund) у розмірі 2 млрд дол. США, який буде інвестувати у «зелені бонди», випущені банками на ринках, які розвиваються, зокрема: у Африці, Азії, Латинській

Америці, Східній Європі, Центральні Азії, на Близькому Сході. На початку діяльності даний фонд зосереджуватиметься на країнах та банках, які мають великий потенціал для випуску зелених облігацій. Передбачається, що Міжнародна фінансова корпорація забезпечить покриття перших втрат, сприяючи зниженню ризику та залученню фінансів від приватних інвесторів [8]. Організацією Climate Bond Initiative прогноуються такі основні тенденції розвитку ринку «зелених» облігацій на 2018 рік: зростання випуску «зелених» облігацій різними емітентами, у тому числі урядами розвинених країн та країн, що розвиваються, збільшення емісії маркованих облігацій, подальший прогрес у формуванні єдиних міжнародних стандартів «зелених» облігацій, впровадження регуляторами нових принципів, правил та стимулів розвитку «зеленого» фінансування [6, с.5].

В Україні питання щодо випуску зелених облігацій також не залишилося поза увагою регуляторів. Так, над створенням ринку «зелених» облігацій в країні працюватимуть Держенергоєфективності та проєкт UNIDO. Першими запланованими кроками на шляху до формування ринку «зелених облігацій» є розробка Концепції створення ринку «зелених» облігацій в Україні та Плану дій з її реалізації, а також пакета необхідного первинного та вторинного законодавства [9].

Отже, «зелені» облігації є дієвим фінансовим інструментом, який дозволяє акумулювати значні обсяги коштів та спрямувати їх у альтернативну енергетику. Ринок «зелених» облігацій стрімко зростає. За рахунок коштів, отриманих внаслідок емісії «зелених» облігацій, реалізовано значну кількість проєктів відновлюваної енергетики у США, Китаї, країнах Європи. Створення ринку «зелених» облігацій в Україні має важливе значення для формування фонду фінансових ресурсів та фінансування проєктів у сфері чистої енергетики. Формування механізму випуску «зелених» облігацій з урахуванням досвіду зарубіжних країн дозволить акумулювати фінансові ресурси, які потрібні для розвитку альтернативної енергетики.

Список використаних джерел

1. Гнедіна К.В. Тенденції розвитку альтернативної енергетики в Україні в контексті модернізації енергетичних ринків/К.В. Гнедіна, Я.В. Петраков, Н.Л. Ющенко//Управління розвитком. – 2017. - № 3-4 (189-190). – С. 35-47.
2. Принципы зелёных облигаций 2017/Добровольные стандарты эмиссии зелёных облигаций, International Capital Market Association, 2 июня 2017 года. URL: <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/green-bond-principles-gbp/>
3. The Green Bonds Principles 2017/ International Capital Market Association, 2 June 2017. URL: <https://www.icmagroup.org/assets/documents/Regulatory/Green-Bonds/GreenBondsBrochure-JUNE2017.pdf>
4. «Зелёные» облигации/Всемирный банк. URL: <http://www.vsemirnyjbank.org/ru/results/2017/12/01/green-bonds>
5. Олійник О.В. «Зелені» облігації – інноваційний інструмент фінансування «зеленого» зростання та забезпечення стійкого розвитку світової та національної економік/О.В. Олійник, І.В. Сідельнікова, А.О. Олійник// Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми використання потенціалу економіки країни: світовий досвід та вітчизняні реалії» (14-15 жовтня 2016 р., м. Дніпро), Дніпро: ПДАБА, 2016. С. 157-160. URL: <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/14378>
6. Green Bond Highlights 2017/Climate Bonds Initiative: January 2018. URL: <https://www.climatebonds.net/files/reports/cbi-green-bonds-highlights-2017.pdf>
7. Bonds and Climate Change. The State of the Market 2017/ Climate Bonds Initiative. URL: https://www.climatebonds.net/files/reports/cbi-sotm_2017-bondsclimatechange.pdf
8. IFC, Amundi to Create World's Largest Green-Bond Fund Dedicated to Emerging Markets/International financial corporation, World Bank Group. URL: <https://ifcextapps.ifc.org/IFCExt/pressroom/IFCPressRoom.nsf/0/2CC3EDA1AE8B9B558525810900546887>
9. Держенергоєфективності та проєкт UNIDO працюватимуть над створенням ринку «зелених» облігацій в Україні/Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/derzhenergoefektivnosti-ta-proekt-unido-pracuyvatimut-nad-stvorenyam-rinku-zelenih-obligacij-v-ukrayini>

Долгополов М.Г., студент 5 курсу гр. МФПп-171

Марченко Н.А., к.е.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

КРИПТОВАЛЮТНЕ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Враховуючи календарні розриви платежів, підприємці, особливо представники малого бізнесу змушені вдаватись до залучення позикових коштів. Через існуючі ризики на ринку фінансових послуг, банки проявляють надмірну обережність до вибору позичальників, що відображається на відсоткових ставках. Існує потреба у виявленні креативних способів вирішення даного питання, враховуючи активне поширення криптовалют, доцільно дослідити раціональність їх використання як кредитних ресурсів.

Сьогодні на ринку представлено сотні найменувань криптовалют, проте найпопулярнішими з них є біткоїн, лайткоїн та ефіріум. Вони являють собою цифрову валюту, створення та контролювання якої базується на криптографічних розрахунках, а функціонування – на технології блокчейн. Слід зазначити, що вони не мають конкретного емітента який займається їх створення, тобто вони є децентралізованими. Анонімність та відсутність проміжної ланки між користувачами – це одні з причин їх популярності у світі.

Намагаючись позбутись відчутних посередницьких платежів, активного розвитку зазнало P2P-кредитування, тобто краудлендінг. Який являє собою процес кредитування фізичними особами інших фізичних осіб або організацій з допомогою спеціальних платформ. Наразі в ньому використовують лише